

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра права, психології та сучасних європейських мов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правове регулювання готельно-ресторанного бізнесу

для підготовки
студентів

освітнього ступеня

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2018

галузі знань

24 Сфера обслуговування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

241 Готельно-ресторанна справа

(шифр і найменування спеціальності)

освітня програма

Готельно-ресторанна справа

назва освітньої програми / спеціалізації

академічні групи

ГР-18

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Жукова Анна Ігорівна,
доцент, кафедри права, психології та сучасних
європейських мов, кандидат філософських
наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

12.01.2021 р.

Гарант освітньої програми

Паньків Марія Михайлівна
завідувач кафедри туристичного та готельного
бізнесу, кандидат історичних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

12.01.2021 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
кафедра права, психології та сучасних європейських мов

назва кафедри

протокол від 12.01.2021 р. № 6.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 15.01.2021 р. № 5.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання готельно-ресторанного бізнесу» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа галузі знань 24 Сфера обслуговування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знання про теоретичні основ організації функціонування підприємства готельного господарства на ринку та сприйнятті ними готельного господарства як невід'ємної частини сфери туризму України, яка набуває все більшого значення в економічному житті країни.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правові норми, що регламентують господарську діяльність у сфері готельно-ресторанної справи.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Правознавство», та є основою для подальшого засвоєння навчальної дисципліни «Менеджмент готелів і ресторанів».

Мова викладання – українська.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Державно-правове регулювання готельно-ресторанної діяльності

Державна політика та державне регулювання в готельно-ресторанній галузі. Реалізація державної політики в готельно-ресторанній галузі. Напрямами державної політики готельно-ресторанній галузі. Повноваження органів державної влади в готельно-ресторанній галузі. Поняття правового регулювання готельно-ресторанної діяльності. Предмет правового регулювання Господарського кодексу України. Структура Господарського кодексу України.

Правові засади підприємництва в Україні. Принципи господарювання в Україні. Відшкодування збитків та шкоди у підприємницькій діяльності. Порядок захисту прав споживачів готельно-ресторанної діяльності. Повноваження органів державної влади в готельно-ресторанній галузі. Визначення основних напрямів державної політики в готельно-ресторанній галузі. Визначення правових засад регулювання відносин у готельно-ресторанній галузі, удосконалення та адаптація із загальновизнаними нормами міжнародного права.

Тема 2. Суб'єкти готельно-ресторанної діяльності

Суб'єкти господарської діяльності, їх ознаки та види. Поняття та особливості створення юридичної особи та фізичної особи – підприємця. Поняття правового статусу. Права, обов'язки та повноваження суб'єктів готельно-ресторанної діяльності.

Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України. Особливості установчих документів господарських товариств. Функції статутного фонду.

Особливості створення та функціонування господарських товариств різних видів. Різні форми власності засобів розміщення в Україні: державна, комунальна, приватна, іноземна. Характеристика організаційно-правових форм суб'єктів підприємницької діяльності в готельному господарстві. Форми управління підприємствами готельного господарства. Форми об'єднань готельних підприємств, Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання в засобах рекреаційної діяльності.

Тема 3. Види суб'єктів господарської діяльності у сфері ресторанного господарства

Правила роботи закладів ресторанного господарства. Загальні вимоги до послуг ресторанного господарства. Нормативна документація функціонально-технологічної структури закладів ресторанного господарства.

Організація господарювання підприємств санаторно-курортного комплексу, врахування екологічних вимог. Вимоги до лікувально-оздоровчих підприємств готельного господарства та їх основні типи: санаторії; пансіонати; бази та табори відпочинку; будинки відпочинку; сільські туристичні будинки; профілакторії.

Типологія підприємств готельного господарства. Поняття типізації. Фактори, що впливають на типізацію готельних підприємств: місцезнаходження, функціональне призначення, термін перебування, режим експлуатації, рівень обслуговування, вік подорожуючих, мета подорожі.

Тема 4. Державна реєстрація, ліцензування та страхування підприємництва в сфері готельно-ресторанної діяльності

Загальна характеристика законодавства, що регламентує порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва. Порядок і особливості державної реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності.

Особливості реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації. Підстави та порядок внесення змін до установчих документів юридичних осіб. Отримання дозволів на початок роботи.

Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Особливості страхування у сфері готельно-ресторанної діяльності. Особливості та підстави припинення господарської діяльності. Відповідальність за порушення в сфері готельно-ресторанної діяльності. Діяльність органів і служб стандартизації України в галузі готельного бізнесу.

Тема 5. Договори в готельно-ресторанній діяльності

Поняття правочину та договору, поняття зобов'язання. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків. Форма договору. Умови договору. Порядок визначення ціни договору. Публічний договір. Договір приєднання. Строк договору. Форма договору. Забезпечення виконання договору.

Основні види договорів у готельно-ресторанній діяльності. Істотні умови договорів у готельно-ресторанній діяльності: строк перебування у місці надання готельно-ресторанних послуг; характеристика транспортних засобів, що здійснюють перевезення; готелі та інші аналогічні засоби розміщення, їх місце розташування, категорія; види і способи забезпечення харчування; мінімальна кількість туристів у групі; програма готельно-ресторанного обслуговування. Зміна ціни туристичного продукту після укладення договору на готельно-ресторанне обслуговування. Порядок укладення, зміни та розірвання договору. Умови дійсності договору. Порядок визнання договору недійсним.

Тема 6. Особливості організації праці на підприємстві готельно-ресторанного господарства

Особливості організації праці в готельному господарстві. Професійно-кваліфікаційна структура працівників. Основні критерії визначення професійно-кваліфікаційної структури. Поняття «якість праці», «кваліфікація», «складність праці», «зміст і характер праці». Характеристика основних соціально-професійних груп працівників готельно-ресторанного господарства: адміністративно-управлінська, спеціалісти, працівники масових професій,

технічні працівники. Групи працівників залежно від функцій, що виконуються в готельному господарстві: адміністративно-управлінська, служби прийому і розміщення, служба обслуговування, служба матеріально-технічного забезпечення, технічна служба, група працівників підприємств ресторанного господарства. Форми організації праці на підприємствах, їх характеристика.

Робочий час, поняття і види. Режим праці: адміністрації та менеджерів вищої ланки; обслуговуючого персоналу; спеціалістів; технічного персоналу. Організація роботи щодо нормування праці в готельно-ресторанних господарствах. Зміст роботи щодо нормування праці. Шляхи удосконалення нормування праці в готельному господарстві.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття						34		
	Семінарські заняття						34		
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів						112		
	Усього годин						180		
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття					4	2		
	Семінарські заняття					2	4		
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів					84	84		
	Усього годин					90	90		
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Державно-правове регулювання готельно-ресторанної діяльності	30	6	6			18							30	2				28						
Тема 2. Суб'єкти готельно-ресторанної діяльності	32	6	6			20							32	2	2			28						
Тема 3. Види суб'єктів господарської діяльності у сфері ресторанного господарства	28	4	4			18							30		2			28						
Тема 4. Державна реєстрація, ліцензування та страхування підприємництва в сфері готельно-ресторанної діяльності	30	6	6			20							30		2			28						
Тема 5. Договори в готельно-ресторанній діяльності	30	6	6			18							30	2				28						
Тема 6. Особливості організації праці на підприємстві готельно-ресторанного господарства	30	6	6			18							28					28						
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	34	34			112							180/6	6	6			168						

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=446>

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Державно-правове регулювання готельно-ресторанної діяльності

1. Реалізація державної політики в готельно-ресторанній галузі.
2. Повноваження органів державної влади в готельно-ресторанній галузі.
3. Порядок захисту прав споживачів готельно-ресторанної діяльності.

Тема 2. Суб'єкти готельно-ресторанної діяльності

1. Права, обов'язки та повноваження суб'єктів готельно-ресторанної діяльності.
2. Особливості установчих документів господарських товариств.

Тема 3. Види суб'єктів господарської діяльності у сфері ресторанного господарства

1. Нормативна документація функціонально-технологічної структури закладів ресторанного господарства.
2. Фактори, що впливають на типізацію готельних підприємств

Тема 4. Державна реєстрація, ліцензування та страхування підприємництва в сфері готельно-ресторанної діяльності

1. Порядок і особливості державної реєстрації юридичних осіб.
2. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації.

Тема 5. Договори в готельно-ресторанній діяльності

1. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків.
2. Порядок укладення, зміни та розірвання договору.

Тема 6. Особливості організації праці на підприємстві готельно-ресторанного господарства

1. Характеристика основних соціально-професійних груп працівників готельно-ресторанного господарства.
2. Форми організації праці на підприємствах, їх характеристика.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

<http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=446>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачені навчальним планом

7. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Осінь 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
	Виконання контрольної роботи	15	15
1.	<i>Додаткові бали</i>	15	15
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	30	30
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання)	10	10
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Байлик С. І. Організація готельного господарства : підручник / С. І. Байлик, І. М. Писаревський. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 329 с.

2. Мазаракі А. А. Проектування готелів : навчальний посібник / А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2016. – 346 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

3. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>. – Станом на 01.09.2020. – Назва з екрану.

4. Ковальчук Т. Г. Перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні в умовах глобалізації світового господарства / Т. Г. Ковальчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2019. – Вип. 23(1). – С. 126-130. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvumnevcg_2019_23\(1\)__28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvumnevcg_2019_23(1)__28).

5. Колесніченко А. С. Нормативно-правове регулювання та державна підтримка розвитку готельної індустрії як інституту туризму / А. С. Колесніченко // Причорноморські економічні студії. – 2017. – Вип. 23. – С. 37-42.